

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

KIRPĖJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis

Vilnius, 2008

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

KIRPĖJO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis.
2. Valstybinis kodas – S381502.
3. Suteikiama kvalifikacija – kirpėjas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Kirpėjo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius atitinkančius kirpėjo profesijos reikalavimus, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir vadovaujantis kitų šalių patirtimi.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą kirpėjo mokymo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: kirpėjo darbo organizavimas; įrankių, darbo priemonių parinkimas, naudojimas ir priežiūra; kirpėjo paslaugų teikimas.

5.3. Kirpėjas naudojami įrankiais, elektros prietaisais, specialia grožio salonų ir kirpyklų įranga; vertina kliento plaukų būklę; atlieka įvairias plaukų priežiūros, kirpimo, garbanojimo, tiesinimo, dažymo ir šukuosenų modeliavimo procedūras; parenka kosmetines priemones procedūroms ir individualiam naudojimui; konsultuoja klientus plaukų priežiūros klausimais; bendrauja ir bendradarbiauja su kolegomis ir klientais; naudoja informacines technologijas; taiko savo veikloje ekonomikos ir verslo, darbo teisės, higienos, darbuotojų saugos ir sveikatos, profesinės etikos, aptarnavimo psichologijos žinias; domisi ir praktinėje veikloje taiko bei propaguoja naujas technologijas ir technikas. Kirpėjas dirba grožio salonuose ir kirpyklose individualiai ir kolektyviai, tvarko darbo aplinką.

5.4. Kirpėjui svarbios šios asmeninės savybės: geranoriškumas, atsakingumas, sąžiningumas, kūrybingumas, kruopštumas, ištvermė.

6. Kirpėjo tikslas – teikti plaukų priežiūros paslaugas.

7. Kirpėjo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Kirpėjo kompetencijų ribos, mokymo tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam kirpėjo darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. komunikabilumas;
- 9.2. veiklos savarankiškumas;
- 9.3. tolerantiškumas;
- 9.4. partnerystė;
- 9.5. korektiškumas;
- 9.6. dėmesingumas klientui;
- 9.7. noras tobulėti.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Kirpėjo kvalifikacija suteikiama mokiniui, baigusiam visą mokymo programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. mokymo procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

KIRPĖJO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Kirpėjo darbo organizavimas	1.1. Paruošti darbo vietą 1.2. Nustatyti kliento poreikius 1.3. Sudaryti aptarnavimo planą
2. Įrankių, darbo priemonių parinkimas, naudojimas ir priežiūra	2.1. Saugiai dirbti kirpėjo įrankiais ir įrenginiais 2.2. Dezinfekuoti ir sterilizuoti įrankius 2.3. Parinkti ir naudoti kosmetines priemones ir medžiagas
3. Kirpėjo paslaugų teikimas	3.1. Atlikti plaukų priežiūros procedūras 3.2. Atlikti plaukų kirpimus 3.3. Garbanoti ir tiesinti plaukus 3.4. Dažyti plaukus 3.5. Modeliuoti šukuosenas 3.6. Bendrauti ir bendradarbiauti su klientais ir kolegomis

Kirpėjo rengimo standarto
2 priedas

KIRPĖJO KOMPETENCIJŲ RIBOS, MOKYMO TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Kirpėjo darbo organizavimas	1.1. Paruošti darbo vietą	Kirpyklių ir darbo vietos įrengimo sanitariniai higienos reikalavimai. Darbuotojo asmens higienos reikalavimai. Kirpyklos pagrindinės ir pagalbinės patalpos. Darbo vieta (organizavimas ir priežiūra). Klientų aptarnavimo parengiamieji ir baigiamieji darbai.	1.1.1. Išmanyti kirpyklių ir kirpėjo darbo vietos įrengimo sanitarinius higienos, darbuotojo asmens higienos reikalavimus 1.1.2. Tvarkyti kirpyklos patalpas ir darbo vietą 1.1.3. Paruošti darbo vietą ir atlikti klientų aptarnavimo parengiamuosius ir baigiamuosius darbus	Išvardytos ir apibūdintos kirpyklių patalpos, paskirtis ir jų įrengimo reikalavimai. Apibūdintos kirpyklių ir darbo vietos įrengimo sanitarinės higienos normos. Apibūdinti ir vykdomi asmens higienos reikalavimai. Sutvarkytos kirpyklos patalpos ir darbo vieta. Išvardyti ir paruošti darbui įrankiai, įrenginiai ir kitos priemonės. Atlikti klientų aptarnavimo parengiamieji ir baigiamieji darbai.
	1.2. Nustatyti kliento	Žmogaus kūno ir	1.2.1. Išmanyti kūno ir galvos	

	<p>poreikius</p>	<p>galvos proporcijos. Veido forma (ovali, apskrita, trikampė, kvadratinė ir kt.). Individualūs veido bruožai. Istoriniai stiliai (antika, viduramžiai, renesansas, barokas, rokoko ir kt.). Mados tendencijos. Kliento pageidavimai. Šukuosenos parinkimas pagal individualų kliento įvaizdį.</p>	<p>proporcijas, veido formas, trūkumus ir jų koregavimo technologijas</p> <p>1.2.2. Išmanyti istorinius stilius, kirpėjo meno raidą, mados tendencijas ir stiliaus kūrimo pagrindus</p> <p>1.2.3. Nustatyti kliento poreikius</p>	<p>kliento individualios savybės. Parengti kūno proporcijų, veido formų ir trūkumų bei jų koregavimo eskizai. Išvardyta ir apibūdinta kirpėjų meno raida ir istoriniai stiliai. Apibūdintos mados tendencijos. Išsiaiškinti kliento poreikiai. Parengtas kliento pageidaujamo paslaugų aprašas. Apibūdinti individualaus stiliaus kūrimo ypatumai. Pagal kliento individualų įvaizdį parinkta šukuosena.</p>
<p>1.3. Sudaryti aptarnavimo planą</p>	<p>Darbo planavimas (darbo vieta, diagnostinė kortelė, kliento aptarnavimas). Kosmetinių medžiagų ir priemonių parinkimas ir naudojimas. Teikiamų paslaugų sąnaudos ir kokybė. Kompiuterinės</p>	<p>1.3.1. Išmanyti atliekamų paslaugų planavimo ypatumus</p> <p>1.3.2. Naudoti kompiuterines programas atliekant kosmetinių medžiagų ir priemonių užsakymus bei teikiant paslaugas</p> <p>1.3.3. Parinkti kosmetines medžiagas ir priemones</p> <p>1.3.4. Rengti paslaugos teikimo planą</p>	<p>Paaiškinta paslaugų eiga ir būsimas rezultatas. Paaiškinti įvairių kosmetinių medžiagų ir priemonių užsakymo ir naudojimo ypatumai. Apibūdinti atliektų paslaugų kokybės</p>	

<p>2. Įrankių darbo priemonių parinkimas, naudojimas ir priežiūra</p>	<p>2.1. Saugiai dirbti kirpėjo įrankiais ir įrenginiais</p>	<p>programos: biuro dokumentų tvarkymas, specialiosios profesinės kompiuterinės programos, internetas, elektroninis paštas.</p>	<p>2.1.1. Išmanyti elektros saugos, priešgaisrinės ir civilinės saugos reikalavimus, pirmosios pagalbos teikimo nelaimingais atvejais veiksmus</p> <p>2.1.2. Išmanyti darbo įrankių, įrenginių ir kitų priemonių paskirti, konstrukcija, veikimo principus, laikymo būdus ir darbo jais taisykles</p>	<p>vertinimo kriterijai. Užpildytos individualios klientų kortelės, atliktų užsakymų ir paslaugų sąnaudų lentelės naudojant kompiuterines programas. Parengtas paslaugos teikimo planas. Specialių profesinių kompiuterinių programų naudojimas.</p>
		<p>Darbo elektros prietaisais taisyklės. Pirminiai gaisro gesinimo ir pirmosios pagalbos nelaimingais atvejais veiksmai. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai. Įrankių (šukų, žirklių, skustuvo, džiovintuvo, žnyplių, plaukų kirpimo mašinėlės ir kt.) paskirtis ir konstrukcija. Įrenginių ir kitų priemonių paskirtis, konstrukcija ir veikimo principai.</p>		<p>Išvardytos darbo elektros prietaisais taisyklės. Išvardytos priešgaisrinės ir civilinės saugos taisyklės. Pademonstruoti pirminiai gaisro gesinimo ir pirmosios pagalbos teikimo nelaimingais atvejais veiksmai. Išvardyti ir apibūdinti saugaus darbo įrankiais, įrenginiais ir kitomis</p>

		<p>Kirpėjo darbo įrankių (šukų, žirklių, skustuvo, džiovintuvo, žnyplių ir kt.) laikymo būdai. Darbas kirpėjo įrankiais.</p>		<p>priemonėmis reikalavimai. Apibūdintos darbo įrankių, įrenginių ir kitų priemonių dalys, jų paskirtis ir konstrukcija. Pademonstruoti darbo įrankių, įrenginių ir kitų priemonių laikymo būdai ir veikimo principai. Įrankių ir įrenginių paruošimo darbui veiksmai. Darbas įrankiais, įrenginiais ir kitomis priemonėmis teikiant paslaugas klientams.</p>
<p>2.2. Dezinfekuoti ir sterilizuoti įrankius</p>	<p>Dezinfekuojamosios medžiagos. Dezinfekuojamųjų tirpalų paruošimas. Darbo įrankių ir priemonių paruošimas dezinfekuoti ir sterilizuoti. Įrankių ir darbo priemonių dezinfekavimas ir sterilizavimas.</p>	<p>2.2.1. Žinoti įrankiams ir kitoms darbo priemonėms dezinfekuoti naudojamas medžiagas ir tirpalų koncentracijų rūšis 2.2.2. Paruošti ir atlikti įrankių, kitų darbo priemonių dezinfekavimą ir sterilizavimą</p>	<p>Išvardytos dezinfekuojamosios medžiagos. Apibūdintos dezinfekuojamųjų tirpalų koncentracijų rūšys ir jų paruošimo būdai. Paruošti reikiamos koncentracijos dezinfekuojamieji tirpalai. Paašškintas darbo įrankių ir priemonių</p>	

	2.3. Parinkti ir naudoti kosmetines priemones ir medžiagas	Kosmetinių medžiagų klasifikavimas ir jų naudojimas. Kosmetikos priemonių gamybai naudojamų žaliavos. Kosmetinių medžiagų savybės, poveikis plaukams ir žmogaus organizmui. Kosmetinių preparatų naudojimo apibūdinimas. Kosmetinės priemonės ir medžiagos plaukų priežiūros procedūroms (kirpimui, garbanojimui, tiesinimui, dažymui, sušukavimui ir kt.).	2.3.1. Išmanyti kosmetinių priemonių ir medžiagų pagrindines grupes, naudojimo indikacijas 2.3.2. Išmanyti kosmetinių medžiagų savybes, poveikį plaukams ir žmogaus organizmui 2.3.3. Naudoti kosmetines priemones ir medžiagas įvairioms plaukų priežiūros procedūroms	paruošimas dezinfekuoti ir sterilizuoti. Darbo įrankių ir kitų priemonių paruošimo ir dezinfekavimo veiksmai. Išvardytos ir apibūdintos kosmetinių priemonių ir medžiagų pagrindinės grupės. Apibūdintos žaliavos kosmetinėms medžiagoms gaminti ir kosmetinių priemonių naudojimo indikacijos. Apibūdinta kosmetinių medžiagų paskirtis, savybės, poveikis plaukams ir žmogaus organizmui. Kosmetinių medžiagų plaukų priežiūros procedūroms parinkimas ir naudojimas.
3. Kirpėjo paslaugų teikimas	3.1. Atlikti plaukų priežiūros procedūras	Kliento plaukų būklės diagnostika. Plaukų plovimas. Galvos masažas.	3.1.1. Nustatyti plaukų būklę 3.1.2. Plauti plaukus ir masažuoti galvą 3.1.3. Įvairiomis techniskomis gaminti	Apibūdinta plauko sandara. Nustatyta plaukų būklė.

		<p>Plaukų gydymas ir jų priežiūra.</p> <p>Pastižo gaminimas (kasos, šinjono, papuošalų ir kt.).</p> <p>Plaukų sruogų priauginimas.</p>	<p>pastižą ir priaugininti plaukus</p>	<p>Paaiškinta plaukų plovimo ir galvos masažo technologija.</p> <p>Atliktas plaukų plovimas ir galvos masažas.</p> <p>Išvardytos ir apibūdintos pastižui gaminti ir plaukams priaugininti reikalingos žaliavos, įrankiai ir įrenginiai.</p> <p>Paaiškintos pastižo gaminimo technologijos.</p> <p>Pagaminti pastižo dirbiniai.</p> <p>Apibūdintos plaukų priauginimo technologijos.</p> <p>Priaugintos plaukų sruogos.</p>
<p>3.2. Atlikti plaukų kirpimus</p>	<p>Plaukų kirpimų klasifikavimas.</p> <p>Plaukų kirpimų operacijos (per pirštus, tušavimas, filiravimas, gradacija ir kt.).</p> <p>Moteriški plaukų kirpimai.</p> <p>Vyriški ir vaikiški kirpimai.</p> <p>Barzdos, ūsų kirpimas, skutimas ir bendras</p>	<p>3.2.1. Atlikti įvairias plaukų kirpimų operacijas</p> <p>3.2.2. Įvairiomis technikomis modeliuoti plaukų kirpimus</p>	<p>Paaiškintas plaukų kirpimų klasifikavimas.</p> <p>Apibūdintos įvairios plaukų kirpimų operacijos ir technologijos.</p> <p>Paaiškintos barzdos ir ūsų kirpimo bei skutimo technologijos.</p> <p>Nubraižytos</p>	

		apipavidalinimas.		plaukų kirpimų schemas. Įvairiomis technikomis atlikti moteriški, vyriški ir vaikiški plaukų, barzdos ir ūsų kirpimai.
3.3. Garbanoti ir tiesinti plaukus	Šaltasis šukavimas. Karštasis šukavimas. Ilgalaikis (cheminis) garbanojimas. Plaukų tiesinimas (karštasis ir ilgalaikis).	3.3.1. Atlikti šaltąjį ir karštąjį plaukų šukavimus 3.3.2. Atlikti ilgalaikį plaukų garbanojimą 3.3.3. Tiesinti plaukus įvairiomis technikomis		Apibūdinti plaukų šukavimo būdai. Paašikintos šaltojo ir karštojo plaukų šukavimų ir ilgalaikio plaukų garbanojimo ir tiesinimo technologijos. Įvairiomis technikomis atlikti: šaltasis ir karštasis plaukų šukavimai bei ilgalaikis plaukų garbanojimas ir tiesinimas.
3.4. Dažyti plaukus	Plaukų dažai. Dažų paletės struktūra. Spalvų derinimas ir jų variacijos. Plaukų dažų receptūrų sudarymas (šviesinamųjų, oksidacinių, tonuojamųjų ir augalinių). Plaukų dažymo technologijos	3.4.1. Parinkti plaukų dažus pagal sudėtį ir grupes 3.4.2. Išmanyti dažų paletės sandarą ir spalvų derinimo būdus 3.4.3. Dažyti plaukus įvairiomis technikomis		Apibūdinta dažų sudėtis, grupės, paletės sandara ir spalvų derinimo būdai. Plaukų dažų receptūrų sudarymas. Paašikintos įvairios plaukų dažymo technologijos.

		<p>šviesinamaisiais, oksidaciniais, tonuojamaisiais ir augaliniais dažais. Plaukų dažymo technikos (klasikinės ir modelinės).</p>	<p>šviesinamaisiais, oksidaciniais, tonuojamaisiais ir augaliniais dažais. Plaukų dažymo technikos (klasikinės ir modelinės).</p>	<p>Įvairiomis technikomis atlikti plaukų dažymai.</p>
<p>3.5. Modeliuoti šukuosenas</p>	<p>Šukuosenų tipai. Modeliavimo principai (siluetas, forma, proporcija ir kt.). Šukuosenų modeliavimo technologijos (trumpų ir ilgų plaukų). Šukuosenų modeliavimo technikos (trumpų ir ilgų plaukų). Šukuosenų dekoras.</p>	<p>3.5.1. Išmanyti įvairių šukuosenų tipų ypatumus ir modeliavimo principus 3.5.2. Įvairiomis technikomis modeliuoti ir dekoruoti šukuosenas</p>	<p>Apibūdinti šukuosenų tipai ir modeliavimo principai. Trumpų ir ilgų plaukų šukuosenų modeliavimas. Paaiškinti modelinių šukuosenų dekoravimo ypatumai. Atliktos ir dekoruotos modelinės šukuosenos.</p>	
<p>3.6. Bendrauti ir bendradarbiauti su klientais ir kolegomis</p>	<p>Bendravimo ir bendradarbiavimo principai. Darbuotojo etikos normos. Komandinis darbas. Teisiniai santykiai.</p>	<p>3.6.1. Bendrauti ir konsultuoti klientus valstybine kalba ir užsienio kalbomis 3.6.2. Išmanyti etikos normas, konfliktų dinamiką ir jų sprendimo būdus 3.6.3. Dirbti kolektyviai 3.6.4. Išmanyti darbo teisės esmę, sąvokas ir terminus</p>	<p>Apibūdinti profesinės etikos, komandinio darbo, bendravimo ir bendradarbiavimo su klientais ir kolegomis ypatumai. Bendravimas valstybine kalba ir užsienio kalbomis. Konfliktų sprendimas. Paaiškintos darbo</p>	

					teisės sąvokos ir terminalai.
--	--	--	--	--	-------------------------------
